

Przyznawanie prawa wykonywania zawodu cudzoziemcowi

Podstawy prawne: art. 35 i 36 ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej

Zgodnie z przepisem art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o zawodach pielęgniarki i położnej (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1251 ze zm.) okręgowa rada pielęgniarek i położnych właściwa ze względu na miejsce przyszłego wykonywania zawodu, może przyznać prawo wykonywania zawodu pielęgniarki lub położnej na stałe albo na czas określony cudzoziemcowi, który:

- posiada zezwolenie na pobyt stały w Rzeczypospolitej Polskiej,
- posiada urzędowe poświadczenie znajomości języka polskiego w mowie i piśmie w zakresie niezbędnym do wykonywania zawodu pielęgniarki lub położnej, wydane na podstawie ustawy z dnia 7 października 1999 r. o języku polskim (Dz. U. z 2011 r. Nr 43, poz. 224 i Nr 84, poz. 455 oraz z 2015 r. poz. 1132),
- przedstawi zaświadczenie o wykonywaniu zawodu pielęgniarki, położnej na podstawie przepisów obowiązujących w państwie, w którym dotychczas wykonywał zawód,
- przedstawi zaświadczenie odpowiedniego organu państwa, którego jest obywatelem, że nie został pozbawiony prawa wykonywania zawodu lub prawo to nie zostało zawieszono i nie toczy się przeciwko niemu postępowanie w sprawie pozbawienia lub zawieszenia prawa wykonywania zawodu,
- posiada świadectwo ukończenia szkoły pielęgniarskiej lub szkoły położnych bądź uzyskane w innym państwie świadectwo uznane w Rzeczypospolitej Polskiej za równorzędne ze świadectwem ukończenia takiej szkoły, zgodnie z odrębnymi przepisami, pod warunkiem że spełnia minimalne wymogi kształcenia określone w przepisach prawa Unii Europejskiej,
- posiada pełną zdolność do czynności prawnych,
- posiada stan zdrowia pozwalający na wykonywanie zawodu pielęgniarki lub wykonywanie zawodu położnej,
- odbył **6** miesięczny staż adaptacyjny we wskazanym podmiocie leczniczym (wymogu tego nie stosuje się do cudzoziemców którzy ukończyli szkołę pielęgniarską lub szkołę położnych w Rzeczypospolitej Polskiej – art. 35 ust. 2 ww. ustawy)
- wykazuje nienaganną postawę etyczną.

Cudzoziemiec ubiegający się o prawo wykonywania zawodu pielęgniarki lub położnej, zobowiązany jest do uprzedniego odbycia 6 miesięcznego stażu adaptacyjnego we wskazanym podmiocie leczniczym. Wobec powyższego okręgowa rada pielęgniarek i położnych **przyznaje** uprzednio cudzoziemcowi niebędącemu obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej, ograniczone prawo wykonywania zawodu na czas odbycia stażu adaptacyjnego, o ile spełnia on następujące warunki:

- posiada urzędowe poświadczenie znajomości języka polskiego w mowie i piśmie w zakresie niezbędnym do wykonywania zawodu pielęgniarki lub położnej, wydane na podstawie ustawy z dnia 7 października 1999 r. o języku polskim (Dz. U. z 2011 r. Nr 43, poz. 224 i Nr 84, poz. 455 oraz z 2015 r. poz. 1132)
- posiada świadectwo ukończenia szkoły pielęgniarskiej lub szkoły położnych bądź uzyskane w innym państwie świadectwo uznane w Rzeczypospolitej Polskiej za równorzędne ze świadectwem ukończenia takiej szkoły, zgodnie z odrębnymi przepisami, pod warunkiem że spełnia minimalne wymogi kształcenia określone w przepisach prawa Unii Europejskiej,

- posiada pełną zdolność do czynności prawnych
- posiada stan zdrowia pozwalający na wykonywanie zawodu pielęgniarki lub wykonywanie zawodu położnej (art. 36 ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej)

Powyższe wymogi stanowią minimum, jakie musi spełnić każdy cudzoziemiec, w celu uzyskania prawa wykonywania zawodu na czas odbycia stażu adaptacyjnego.

Postępowanie związane z przyznaniem prawa wykonywania zawodu cudzoziemcowi

1. Cudzoziemiec ubiegający się o przyznanie pwz, w celu odbycia stażu adaptacyjnego, powinien złożyć wniosek o przyznanie ograniczonego prawa wykonywania zawodu pielęgniarki, pielęgniarza/położnej, położnego oraz wpisanie do rejestru (wniosek stanowi załącznik nr 2 do uchwały Nr 147/VII/2016 Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych z dnia 15 września 2016 r. w sprawie zmiany uchwały nr 381/VI/2015 Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych z dnia 16 grudnia 2015 r. w sprawie trybu postępowania dotyczącego stwierdzania i przyznawania prawa wykonywania zawodu pielęgniarki i zawodu położnej oraz sposobu prowadzenia rejestru pielęgniarek i rejestru położnych przez okręgowe rady pielęgniarek i położnych)
2. Do wniosku powinien załączyć:
 - Arkusz zgłoszeniowy (stanowiący załącznik nr 5 do ww. uchwały)
 - Kopię dyplomu / świadectwa ukończenia polskiej szkoły pielęgniarskiej lub odpowiednio polskiej szkoły położnych bądź dokument potwierdzający nostryfikację, uznanie dyplomu / świadectwa w Rzeczypospolitej Polskiej za równorzędny z dyplomem / świadectwem ukończenia polskiej szkoły zgodnie z odrębnymi przepisami, pod warunkiem że spełnia minimalne wymogi kształcenia określone w przepisach prawa Unii Europejskiej
 - Zaświadczenie o stanie zdrowia pozwalającym wykonywać zawód, wydane przez lekarza medycyny pracy.
 - Dwa zdjęcia o wymiarach 35 x 45 mm.
 - Kopię dokumentu potwierdzającego tożsamość i obywatelstwo.
 - urzędowe poświadczenie znajomości języka polskiego w mowie i piśmie w zakresie niezbędnym do wykonywania zawodu pielęgniarki lub położnej, wydane na podstawie ustawy z dnia 7 października 1999 r. o języku polskim (**certyfiakat znajomości języka polskiego wydawany jest przez Państwową Komisję do spraw Poświadczenia Znajomości Języka Polskiego jako Obcego po zdaniu przez cudzoziemca egzaminu ze znajomości języka polskiego (egzamin jest odpłatny). Szczegółowe informacje dotyczące m.in. ww. egzaminu, miejscach przeprowadzania egzaminów, wysokości opłat za egzamin i dane kontaktowe do ww. Komisji dostępne są na stronie www.certyfiakatpolski.pl poziom B1,B2**)
3. Cudzoziemiec powinien przedstawić:
 - kopię dyplomu / świadectwa ukończenia polskiej szkoły pielęgniarskiej lub odpowiednio polskiej szkoły położnych (licencjat/magister pielęgniarstwa lub położnictwa)- **Ważne!!!w tym przypadku nie musi odbywać stażu adaptacyjnego**
 - albo
 - dokument potwierdzający nostryfikację, uznanie dyplomu / świadectwa w Rzeczypospolitej Polskiej za równorzędny z dyplomem / świadectwem ukończenia polskiej szkoły pielęgniarskiej lub szkoły położnych . Dokument taki może być wydany przez **radę jednostki organizacyjnej polskiej uczelni wyższej uprawnionej do nadawania stopnia doktora w dziedzinie pielęgniarstwa/położnictwa, prowadzącej kształcenie w zakresie pielęgniarstwa/położnictwa** po przeprowadzeniu przez nią procedury nostryfikacji na

podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 19 sierpnia 2015 r. w sprawie nostryfikacji dyplomów ukończenia studiów wyższych uzyskanych za granicą oraz w sprawie potwierdzenia ukończenia studiów wyższych na określonym poziomie kształcenia (Dz. U. z 2015 r. poz. 1467). Należy wskazać, iż w przypadku pozytywnej decyzji postępowanie nostryfikacyjne kończy się uchwałą rady nostryfikującej w sprawie uznania dyplomu za równoważny z odpowiednim polskim dyplomem ukończenia studiów wyższych i tytułem zawodowym i na jej podstawie jest wystawiane zaświadczenie. To zaświadczenie wydane przez jednostkę organizacyjną uczelni (w odniesieniu do zagranicznych studiów pielęgniarskich/położniczych) stanowi dokument, potwierdzający nostryfikację, uznanie dyplomu / świadectwa w Rzeczypospolitej Polskiej za równorzędny z dyplomem / świadectwem ukończenia polskiej szkoły pielęgniarek lub szkoły położnych. Takie zaświadczenie powinni Państwo uwzględniać. **Ważne!!! W takim przypadku cudzoziemiec musi odbyć staż adaptacyjny!!!**

Należy wskazać, iż okręgowa rada pielęgniarek i położnych nie ma kompetencji do samodzielnej oceny czy też uznania w RP dyplomu/świadectwa uzyskanego przez cudzoziemca za granicą za równorzędny z dyplomem / świadectwem ukończenia polskiej szkoły pielęgniarek lub szkoły położnych!!!!

4. Jeżeli cudzoziemiec nie spełnia warunków przyznania ograniczonego prawa wykonywania zawodu wskazanych w ustawie o zawodach pielęgniarki i położnej w szczególności gdy:
 - nie posiada urzędowego poświadczenia znajomości języka polskiego w mowie i piśmie w zakresie niezbędnym do wykonywania zawodu pielęgniarki lub położnej- **okręgowa rada pielęgniarek i położnych powinna podjąć uchwałę o odmowie przyznania ograniczonego prawa wykonywania zawodu ze wskazaniem, iż cudzoziemiec nie spełnił warunku wynikającego z art. 35 ust. 1 pkt 2 ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej;**
 - nie złożył dokumentu potwierdzającego uznanie w RP jego świadectwa /dyplomu uzyskanego w innym państwie za równorzędne ze świadectwem ukończenia szkoły pielęgniarskiej lub szkoły położnych (polskiej), (a więc brak jest zaświadczenia rady jednostki organizacyjnej uczelni potwierdzającego uznanie zagranicznego dyplomu za równoważny z odpowiednim polskim dyplomem ukończenia studiów wyższych na kierunku pielęgniarstwo/położnictwo albo przestawi decyzję administracyjną kuratora oświaty o uznaniu dyplomu/świadectwa wydanego za granicą za dokument potwierdzający w Rzeczypospolitej Polskiej wykształcenie średnie, ale nie wykształcenie medyczne (zawodowe)- **okręgowa rada pielęgniarek i położnych powinna podjąć uchwałę o odmowie przyznania ograniczonego prawa wykonywania zawodu ze wskazaniem, iż cudzoziemiec nie spełnił warunku wynikającego z art. 35 ust. 1 pkt 5 ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej;**
5. W przypadku spełnienia przez cudzoziemca warunków wymaganych w celu przyznania ograniczonego prawa wykonywania zawodu okręgowa rada pielęgniarek i położnych podejmuje uchwałę o przyznaniu ograniczonego prawa wykonywania zawodu oraz na jej podstawie dokonuje wpisu do okręgowego rejestru pielęgniarek albo do rejestru położnych i wydaje dokument ograniczonego prawa wykonywania zawodu.
6. Następnie okręgowa w drodze uchwały, uwzględniając wnioski zgłoszone przez pielęgniarki i położne, kieruje - na obszarze swojego działania - pielęgniarki i położne, którym przyznała ograniczone prawo wykonywania zawodu i które wpisała na listę członków izby, do podmiotów organizujących staż. Jeżeli brak miejsc uniemożliwia pielęgniarsce lub położnej odbycie stażu na obszarze działania izby, której jest ona członkiem, staż odbywa się w podmiocie organizującym staż położonym na obszarze działania innej izby, wybranym przez pielęgniarkę lub położną spośród podmiotów wskazanych przez okręgową radę pielęgniarek i położnych; do podmiotu organizującego staż pielęgniarkę lub położną kieruje okręgowa rada pielęgniarek i położnych, na której obszarze działa podmiot organizujący staż. Okręgowa Rada Pielęgniarek i Położnych

musi zatem podjąć określone wyżej działania umożliwiające cudzoziemcowi odbycie stażu adaptacyjnego!!!!!!

7. Staż adaptacyjny może być odbywany aktualnie przez cudzoziemców na podstawie przepisów zawartych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 25 października 2016 r. w sprawie stażu adaptacyjnego dla cudzoziemców ubiegających się o przyznanie prawa wykonywania zawodu pielęgniarki lub położnej (Dz. U. poz. 1792) i trwa 6 miesięcy. **Staż adaptacyjny może być odbywany w podmiocie leczniczym, który spełnia warunki określone w ww. rozporządzeniu.** Zgodnie bowiem z powyższym rozporządzeniem staż adaptacyjny, w tym staż cząstkowy, odbywa się w podmiocie leczniczym, który spełnia następujące warunki:
 - 1) udziela świadczeń zdrowotnych w zakresie umożliwiającym zrealizowanie co najmniej jednego programu stażu cząstkowego przez pielęgniarkę lub położną;
 - 2) zatrudnia pielęgniarki lub położne posiadające kwalifikacje i doświadczenie, o których mowa w § 9 ust. 1 rozporządzenia :
(koordynator stażu – posiada licencjat pielęgniarstwa lub położnictwa lub tytuł magistra na kierunku pielęgniarstwo lub położnictwo, lub średnie wykształcenie medyczne w zawodzie pielęgniarka lub położna i specjalizację w wybranej dziedzinie pielęgniarstwa lub położnictwa oraz co najmniej 5-letni staż pracy w zawodzie pielęgniarki lub położnej) i § 10 ust. 1 rozporządzenia:
(opiekun stażu - posiada specjalizację lub ukończył kurs kwalifikacyjny w dziedzinie pielęgniarstwa lub położnictwa właściwej dla realizacji stażu cząstkowego lub posiada co najmniej 5-letni staż pracy w zawodzie związanym z daną dziedziną oraz jest zatrudniony w podmiocie organizującym staż na warunkach umożliwiających realizację przez pielęgniarkę lub położną programu stażu cząstkowego),
 - 3) posiada zaplecze diagnostyczno-terapeutyczne zapewniające realizację treści merytorycznych ramowego programu w sposób i w czasie określonych w rozporządzeniu;
 - 4) zawarł umowy z innymi podmiotami leczniczymi spełniającymi warunki, o których mowa w pkt 1-3, w celu umożliwienia zrealizowania przez pielęgniarkę lub położną, w ramach oddelegowania, tej części ramowego programu, której realizacji nie może zapewnić w zakresie udzielanych przez siebie świadczeń zdrowotnych.
8. Należy pamiętać, iż aktualnie odbycie stażu adaptacyjnego nie wymaga posiadania zezwolenia na pracę i zwalnia z obowiązku odbycia przeszkolenia po przerwie w wykonywaniu zawodu.
9. Po odbyciu stażu podmiot leczniczy organizujący staż, na podstawie pozytywnie zaliczonego stażu, wydaje pielęgniarce lub położnej zaświadczenie o odbyciu stażu. Kopię zaświadczenia podmiot organizujący staż przekazuje, w terminie 14 dni od dnia zaliczenia stażu, okręgowej radzie pielęgniarek i położnych, która skierowała pielęgniarkę lub położną do odbycia stażu.
10. Po otrzymaniu przez ORPIP kopii zaświadczenia o odbyciu stażu adaptacyjnego przez cudzoziemca możliwe jest przyznanie mu pełnego prawa wykonywania zawodu. W tym celu powinien o złożyć wniosek o przyznanie prawa wykonywania zawodu (pełnego) - wniosek stanowi załącznik nr 2 do uchwały Nr 147/VII/2016 Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych z dnia 15 września 2016 r. w sprawie zmiany uchwały nr 381/VI/2015 Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych z dnia 16 grudnia 2015 r. w sprawie trybu postępowania dotyczącego stwierdzania i przyznawania prawa wykonywania zawodu pielęgniarki i zawodu położnej oraz sposobu prowadzenia rejestru pielęgniarek i rejestru położnych przez okręgowe rady pielęgniarek i położnych).
11. Do wniosku o przyznanie pełnego prawa wykonywania zawodu cudzoziemiec powinien dodatkowo dołączyć:
 - Zaświadczenie o wykonywaniu zawodu pielęgniarki / położnej na podstawie przepisów w Państwie w którym dotychczas cudzoziemiec wykonywał zawód.

- Zaświadczenie odpowiedniego organu Państwa, którego jest obywatelem, że nie został pozbawiony prawa wykonywania zawodu lub prawo to nie zostało zawieszono i nie toczy się przeciwko niemu postępowanie w sprawie pozbawienia lub zawieszenia prawa wykonywania zawodu.
- Zezwolenie na pobyt stały albo inny dokument stwierdzający uprawnienie do przebywania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. (Należy wskazać, iż okręgowa rada pielęgniarek i położnych może przyznać prawo wykonywania zawodu na czas określony cudzoziemcowi nieposiadającemu zezwolenia na pobyt stały, który spełnia warunki określone w 35 ust. 1 pkt 2-8 ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej). Okręgowa rada może zatem przyznać prawo wykonywania zawodu na czas określony cudzoziemcowi nieposiadającemu zezwolenia na pobyt stały na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a spełniającemu pozostałe warunki przyznania prawa wykonywania zawodu. Prawo wykonywania zawodu może być w takiej sytuacji wydane na okres nie dłuższy niż okres, na który osoba wnioskująca posiada uprawnienie do przebywania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
- Kopia zaświadczenia o ukończeniu stażu adaptacyjnego - oryginał do wglądu. (Nie dotyczy to cudzoziemca, który ukończył szkołę pielęgniarską lub szkołę położnych w Rzeczypospolitej Polskiej i uzyskał tytuł licencjata pielęgniarstwa lub licencjata położnictwa).

12. W przypadku spełnienia przez cudzoziemca wszystkich warunków wskazanych w zapisach ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej okręgowa rada pielęgniarek i położnych podejmuje uchwałę o przyznaniu cudzoziemcowi prawa wykonywania zawodu (pełnego) na stałe lub na czas określony, dokonuje stosownych zmian w okręgowym rejestrze pielęgniarek lub rejestrze położnych i wydaje dokument prawa wykonywania zawodu (pełnego). Jeżeli przyznano cudzoziemcowi prawo wykonywania zawodu na czas określony to należy w zaświadczeniu o prawie wykonywania zawodu dokonać adnotacji w tej kwestii za pomocą pieczęci opatrzonej datą i podpisem przewodniczącego okręgowej rady pielęgniarek i położnych.

Kwestie praktyczne związane z przyznaniem prawa wykonywania zawodu cudzoziemcowi dotyczące posiadanego dyplomu

Cudzoziemiec posiadający wykształcenie średnie medyczne pielęgniarskie, położnicze lub inne niż wykształcenie wyższe pielęgniarskie, położnicze uzyskane za granicą (stan obowiązujący do dnia 31 marca 2015 r.)	Cudzoziemiec posiadający dyplom ukończenia studiów wyższych w zakresie pielęgniarstwa/położnictwa	Cudzoziemiec posiadający wykształcenie średnie medyczne (pielęgniarskie, położnicze) lub inne niż wykształcenie wyższe pielęgniarskie, położnicze uzyskane za granicą (np. ukraiński dyplom młodszego specjalisty)
Istniały podstawy do	Istnieją podstawy do	Brak podstaw do przyznania

przyznania PWZ cudzoziemcowi	przyznania PWZ	PWZ
<p><u>Powody:</u></p> <p>Kuratoria do dnia 31 marca 2015 r. mogły wydawać zaświadczenia o uznaniu dyplomów/świadectw szkół średnich medycznych (w tym pielęgniarskich, położniczych) uzyskanych za granicą za równorzędne ze świadectwem ukończenia polskiej szkoły medycznej kształcącej w zawodzie pielęgniarki, położnej (np. szkoła pomaturalna) co mogło stanowić <u>na gruncie poprzednio obowiązującej ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej</u> podstawę do przyznania prawa wykonywania zawodu (która dopuszczała przyznanie PWZ na podstawie wykształcenia innego niż wykształcenie wyższe pielęgniarskie, położnicze)</p>	<p><u>Powody:</u></p> <p>- zgodnie z art. 35 ust. 1 pkt 5 ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej, jeżeli cudzoziemiec ukończył polską szkołę pielęgniarską lub szkołę położnych (na poziomie studiów wyższych) albo przedstawił zaświadczenie rady jednostki organizacyjnej uczelni potwierdzające uznanie zagranicznego dyplomu za równoważny z odpowiednim polskim dyplomem ukończenia studiów wyższych na kierunku pielęgniarstwo/położnictwo to istnieją podstawy do przyznania PWZ</p>	<p><u>Powody:</u></p> <p>- kuratoria nie mogą aktualnie wydawać zaświadczeń o uznaniu dyplomów/świadectw szkół średnich medycznych (w tym pielęgniarskich, położniczych) uzyskanych za granicą za równorzędne ze świadectwem ukończenia polskiej szkoły medycznej kształcącej w zawodzie pielęgniarki, położnej (np. szkoła pomaturalna)</p> <p>-interpretacja art. 35 ust. 1 pkt 5 ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej wskazuje, iż cudzoziemiec musi ukończyć polską szkołę pielęgniarską lub szkołę położnych (na poziomie studiów wyższych) albo przedstawić zaświadczenie rady jednostki organizacyjnej uczelni potwierdzające uznanie zagranicznego dyplomu za równoważny z odpowiednim polskim dyplomem ukończenia studiów wyższych na kierunku pielęgniarstwo/położnictwo</p> <p>- obowiązujące minimalne wymogi kształcenia określone w przepisach prawa Unii Europejskiej (np. w odniesieniu do zawodu pielęgniarki - kształcenie trwające co najmniej 3 lata lub 4600 godzin kształcenia zawodowego)</p> <p><u>Powyższe wyklucza zatem przyznanie pwz cudzoziemcom posiadającym wykształcenie</u></p>

		<p>średnie pielęgniarskie, położnicze lub inne niż wyższe pielęgniarskie /położnicze uzyskane za granicą</p>
-	<p>Co zrobić?</p> <p><u>I. w przypadku cudzoziemca, który ukończył studia za granicą:</u></p> <p>1. podjąć uchwałę o przyznaniu ograniczonego prawa wykonywania zawodu oraz na jej podstawie dokonać wpisu do okręgowego rejestru pielęgniarek lub rejestru położnych i wydać dokument ograniczonego prawa wykonywania zawodu</p> <p>2. skierować cudzoziemca na staż adaptacyjny</p> <p><u>II. W przypadku cudzoziemca, który ukończył polską szkołę pielęgniarską lub szkołę położnych :</u></p> <p>podjąć uchwałę o przyznaniu prawa wykonywania zawodu (pełnego) na stałe lub na czas określony oraz na jej podstawie dokonać wpisu do okręgowego rejestru pielęgniarek lub rejestru położnych i wydać dokument prawa wykonywania zawodu (po sprawdzeniu spełnienia warunków z art. 35 ust. 1 ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej)</p> <p>Ważne!!</p> <p>Cudzoziemiec, który ukończył polską szkołę pielęgniarską lub szkołę położnych nie ma obowiązku odbywania stażu</p>	<p>Co zrobić?</p> <p>1. odmówić przyznania ograniczonego prawa wykonywania zawodu (w drodze uchwały) z uwagi na niespełnienie wymogu z art. 35 ust. 1 pkt 5 ustawy o zawodach</p> <p>albo</p> <p>2. poinformować przed złożeniem wniosku przez cudzoziemca o przyznanie prawa wykonywania zawodu o braku możliwości przyznania prawa wykonywania zawodu oraz wskazać na konieczność uzupełnienia wykształcenia przez cudzoziemca na studiach I stopnia na kierunku pielęgniarstwo lub położnictwo w Polsce lub poprzez ukończenie studiów wyższych z zakresu pielęgniarstwa lub położnictwa za granicą, a następnie dokonanie nostryfikacji dyplomu ukończenia studiów wyższych w Polsce</p>

	adaptacyjnego!!!!	
--	--------------------------	--

Kwestia przyznania prawa wykonywania zawodu pielęgniarcom z Ukrainy, które posiadają kwalifikacje *bakalawra* uzyskane na uczelni ukraińskiej a następnie ukończyłyby studia magisterskie na kierunku pielęgniarstwo w Polsce

NRPiP wystąpiła z pismem do Ministerstwa Zdrowia w związku z wątpliwościami zgłaszanymi przez uczelnie m.in. w zakresie przyznania prawa wykonywania zawodu pielęgniarcom z Ukrainy, które posiadają kwalifikacje *bakalawra* uzyskane na uczelni ukraińskiej, a następnie ukończyłyby studia magisterskie na kierunku pielęgniarstwo w Polsce.

MZ wskazało, iż okręgowa rada pielęgniarek i położnych może przyznać prawo wykonywania zawodu pielęgniarcom z Ukrainy, które legitymują się dyplomem *bakalawra*, a następnie ukończyły studia magisterskie na kierunku pielęgniarstwo, **ale wyłącznie na podstawie znostryfikowanego dyplomu studiów pierwszego stopnia. Sam dyplom magisterski nie stanowi wystarczającej podstawy do wydania prawa wykonywania zawodu.**

Co to oznacza: Aby uzyskać prawo wykonywania zawodu ww. osoba musi w OIPIP (pomimo posiadania polskiego dyplomu magisterskiego) dodatkowo przedstawić zaświadczenie o nostryfikacji ukraińskiego dyplomu *bakalawra*. Nostryfikacji dokonuje uprawniona uczelnia zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 19 sierpnia 2015 r. w sprawie nostryfikacji dyplomów ukończenia studiów wyższych uzyskanych za granicą oraz w sprawie potwierdzenia ukończenia studiów wyższych na określonym poziomie kształcenia (Dz. U. z 2015 r. poz. 1467). **W myśl zapisów ww. rozporządzenia za przeprowadzenie postępowania nostryfikacyjnego pobierana jest opłata**, której maksymalną wysokość ustala się w relacji do minimalnej stawki wynagrodzenia zasadniczego profesora zwyczajnego, określonej w przepisach o warunkach wynagradzania za pracę i przyznawania innych świadczeń związanych z pracą dla pracowników zatrudnionych w uczelni publicznej, w wysokości nie wyższej niż 50% tej stawki. Tym samym wysokość tej opłaty ustalana jest wewnętrznie przez uczelnię, a jej maksymalna wysokość z uwagi na brzmienie powyższych przepisów aktualnie nie może przekroczyć kwoty 2645 zł.

Inne kwestie praktyczne związane z przyznaniem prawa wykonywania zawodu cudzoziemcom - pytania i odpowiedzi

1. Czy OIPIP może przyznać PWZ pielęgniarce cudzoziemcowi, który uzyskał obywatelstwo polskie oraz posiada zaświadczenie od kuratora oświaty (wydane przed 31 marca 2015 r.) o uznaniu dyplomu uzyskanego za granicą za równorzędny świadectwu ukończenia publicznej szkoły policealnej w RP w zawodzie pielęgniarce?

Tak. W opinii DPPiP w MZ w takiej sytuacji można przyznać PWZ na podstawie art. 36a ustawy o zawodach pielęgniarce i położnej, który wskazuje, iż osoby, które ukończyły liceum medyczne lub szkołę policealną albo szkołę pomaturalną kształcącą w zawodzie pielęgniarce albo ukończyły szkołę policealną albo szkołę pomaturalną kształcącą w zawodzie położnej i nie uzyskały stwierdzenia prawa wykonywania zawodu, a spełniają wymagania określone w art. 28 pkt 2-4 albo art.

31 pkt 2-4, uzyskują, na swój wniosek, stwierdzenie prawa wykonywania zawodu. Należy uznać, iż jest to przypadek szczególny. Natomiast przepis art. 36a nie będzie miał zastosowania do cudzoziemca nawet jeżeli przedstawi on zaświadczenie od kuratora oświaty (wydane przed 31 marca 2015 r.) o uznaniu dyplomu uzyskanego za granicą za równorzędny świadectwu ukończenia publicznej szkoły policealnej w RP w zawodzie pielęgniarki.

2. Czy OIPIP może przyznać PWZ pielęgniarki obywatelowi Polski, który przedstawił dyplom wydany w 1987 przez Uczelisko Medyczne (w byłym ZSRR) w specjalności siostra medyczna /pielęgniarka/ poświadczający uzyskanie w byłym ZSRR średniego wykształcenia zawodowego? Czy stosownie do obowiązujących wówczas umów międzynarodowych pomiędzy krajami byłego ZSRR (obejmujących Polskę) można uznać taki dyplom za równoważny z polską szkołą pielęgniarską funkcjonującą w poprzednim systemie kształcenia?

Nie.

Dyplom wydany w 1987 r. przez Uczelisko Medyczne w specjalności siostra medyczna /pielęgniarka/ może być uznany za równoważny jedynie z polskim świadectwem dojrzałości stosownie do obowiązujących w dacie jego wydania umów międzynarodowych. Tym samym należy uznać, iż dyplom ten może jedynie uprawniać jego posiadacza do wstępu na studia wyższe w Polsce. Natomiast dla celów zawodowych nie ma obecnie możliwości uznania takiego dyplomu poświadczającego uzyskanie w ZSRR średniego wykształcenia zawodowego za równoważny z polską szkołą pielęgniarską np. z liceum medycznym czy inną szkołą pielęgniarską funkcjonującą w poprzednim systemie kształcenia w Polsce. Umowy międzynarodowe wówczas obowiązujące dotyczą bowiem równoważności wykształcenia ale nie kwalifikacji zawodowych. Tym samym w takim przypadku obywatel Polski w celu stwierdzenia prawa wykonywania zawodu pielęgniarki powinien przede wszystkim uzupełnić wykształcenie poprzez uzyskanie w Polsce dyplomu licencjata pielęgniarstwa.

3. Czy można przyznać PWZ w przypadku przedstawienia przez cudzoziemca w OIPIP :
- zaświadczenia lub informacji z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego lub
- informacji, pisma od kuratora oświaty
stwierdzającego że cudzoziemiec posiada dyplom potwierdzający posiadanie średniego wykształcenia zawodowego i uprawniającego do ubiegania się o przyjęcie na studia wyższe w RP?

Nie. Dyplom potwierdzający posiadanie przez cudzoziemca średniego wykształcenia zawodowego nie może aktualnie stanowić podstawy przyznania prawa wykonywania zawodu pielęgniarki, położnej z uwagi na brzmienie art. 35 ust. 1 pkt 5 ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej. Taki dyplom uprawnia jedynie (zgodnie z informacją od kuratora/MNiSZW) do ubiegania się o przyjęcie na studia wyższe w RP. Cudzoziemiec w celu uzyskania PWZ musi zatem albo ukończyć studia I stopnia w Polsce z zakresu pielęgniarstwa lub położnictwa (uzupełnić wykształcenie) albo ukończyć studia wyższe z zakresu pielęgniarstwa

lub położnictwa za granicą, a następnie dokonać nostryfikacji dyplomu ukończenia takich studiów wyższych w Polsce.

4. Czy cudzoziemiec może powoływać się, iż jego świadectwo lub dyplom potwierdzający posiadanie średniego wykształcenie zawodowego powinien być uznany za równoważny z polską szkołą pielęgniarstwa funkcjonującą w poprzednim systemie kształcenia w Polsce na podstawie umów międzynarodowych w szczególności:

- Porozumienia między rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Rządem Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich o równoważności dokumentów o wykształceniu, stopniach i tytułach naukowych wydawanych w tych krajach, podpisanego w Warszawie dnia 10 maja 1974 r. (Dz. U. z 1975 r. Nr 4, poz. 14 i 15)

- [Konwencji o wzajemnym uznawaniu równoważności dokumentów ukończenia szkół średnich, szkół średnich zawodowych i szkół wyższych, a także dokumentów o nadawaniu stopni i tytułów naukowych](#), sporządzonej w Pradze w dniu 7 czerwca 1972 r. (Dz. U. z 1975 r. Nr 5, poz. 28 i 29)?

Nie. Dla celów zawodowych nie ma obecnie możliwości uznania dyplomu poświadczającego uzyskanie średniego wykształcenia zawodowego za równoważny z polską szkołą pielęgniarstwa np. z liceum medycznym czy inną szkołą pielęgniarstwa funkcjonującą w poprzednim systemie kształcenia w Polsce.

Umowy międzynarodowe wówczas obowiązujące dotyczą bowiem równoważności wykształcenia ale nie kwalifikacji zawodowych. W praktyce na podstawie ww. umów międzynarodowych dyplom ten może być uznany za równoważny jedynie z polskim świadectwem dojrzałości stosownie do obowiązujących w dacie jego wydania umów międzynarodowych i może jedynie uprawniać jego posiadacza do wstępu na studia wyższe w Polsce. Posiadacz takiego dyplomu musi zatem uzupełnić wykształcenie aby spełnić wymogi z art. 35 ust. 1 pkt 5 ustawy o zawodach pielęgniarstwa i położniczej (w jaki sposób - patrz odpowiedź na pytanie nr 3)

5. Czy pielęgniarka z Ukrainy posiadająca dyplom młodszego specjalisty może uznać swój dyplom i go nostryfikować? Czy można przyznać PWZ w takim przypadku?

Nie Biorąc pod uwagę fakt, iż w polskich szkołach wyższych nie prowadzi się tego typu kształcenia, nie ma możliwości nostryfikacji dyplomu młodszego specjalisty (stwierdzenia równoważności takiego dyplomu z odpowiednimi dyplomami wydawanymi przez polskie uczelnie) W odniesieniu do kwestii przyznania prawa wykonywania zawodu obywatelowi Ukrainy, który posiada dyplom młodszego specjalisty możnaby poinformować przed złożeniem wniosku przez cudzoziemca o stwierdzenie prawa wykonywania zawodu o braku możliwości przyznania prawa wykonywania zawodu w oparciu o posiadany tytuł młodszego specjalisty oraz [wskazać na konieczność uzupełnienia wykształcenia przez cudzoziemca na studiach I stopnia na kierunku pielęgniarstwo lub położnictwo w Polsce.](#) W takim bowiem przypadku może istnieć możliwość uznania, zaliczenia odpowiednich okresów studiów odbywanych na Ukrainie. Decyzję taką podejmuje jednak wyłącznie uczelnia, o przyjęcie do której zwraca się posiadacz dokumentu. [Ewentualnie wskazać na konieczność ukończenia studiów wyższych z zakresu pielęgniarstwa lub położnictwa za granicą.](#) W przypadku ukończenia studiów wyższych z zakresu pielęgniarstwa lub położnictwa za granicą dyplom

ukończenia takich studiów podlegał będzie następnie procedurze nostryfikacji przez radę jednostki organizacyjnej polskiej uczelni wyższej na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 19 sierpnia 2015 r. w sprawie nostryfikacji dyplomów ukończenia studiów wyższych uzyskanych za granicą oraz w sprawie potwierdzenia ukończenia studiów wyższych na określonym poziomie kształcenia (Dz. U. z 2015 r. poz. 1467)

Jeżeli natomiast cudzoziemiec posiadający ww. dyplom złoży wniosek o stwierdzenie ograniczonego prawa wykonywania zawodu na czas odbywania stażu adaptacyjnego to okręgowa rada pielęgniarek i położnych powinna odmówić mu przyznania prawa wykonywania zawodu z uwagi na niespełnienie wymogu z art. 35 ust. 1 pkt 5 ustawy o zawodach pielęgniarstwa i położnej

6. Jaka instytucja przeprowadza nostryfikację dyplomu uzyskanego przez pielęgniarkę za granicą i jakie ukraińskie dyplomy mogą być nostryfikowane w Polsce?

W aktualnym stanie prawnym nostryfikacja jest przeprowadzana przez radę jednostki organizacyjnej polskiej uczelni wyższej uprawnionej do nadawania stopnia doktora w dziedzinie pielęgniarstwa, prowadzącej kształcenie w zakresie pielęgniarstwa i dotyczy jedynie zagranicznych dyplomów ukończenia wyższych szkół pielęgniarstwa. W odniesieniu do Ukrainy ww. nostryfikacja może obejmować tylko dyplomy ukończenia studiów wyższych I i II stopnia w zakresie pielęgniarstwa uzyskane na Ukrainie a więc *bakalwr, magistr.*

7. Jaki dokument powinien przedłożyć cudzoziemiec w celu potwierdzenia znajomości języka polskiego na potrzeby przyznania PWZ?

Cudzoziemiec (Np. pielęgniarka z Ukrainy) już na etapie przyznania ograniczonego prawa wykonywania zawodu pielęgniarstwa (w celu odbywania stażu adaptacyjnego w podmiocie leczniczym) musi posiadać urzędowe poświadczenie znajomości języka polskiego w mowie i piśmie w zakresie niezbędnym do wykonywania zawodu pielęgniarstwa lub położnej, wydane na podstawie ustawy z dnia 7 października 1999 r. o języku polskim. Zgodnie z zapisami ustawy o języku polskim urzędowym poświadczeniem znajomości języka polskiego jako obcego jest **certyfiakat znajomości języka polskiego wydawany przez Państwową Komisję do spraw Poświadczenia Znajomości Języka Polskiego jako Obcego**. Certyfiakat ten może być uzyskany przez cudzoziemca, po zdaniu egzaminu ze znajomości języka polskiego (egzamin jest odpłatny). Szczegółowe informacje dotyczące m.in. ww. egzaminu, miejscach przeprowadzania egzaminów, wysokości opłat za egzamin i dane kontaktowe do ww. Komisji dostępne są na stronie www.certyfiakatpolski.pl

Tym samym inny dokument potwierdzający znajomość języka polskiego wydany w innym trybie niż przewidziany w ustawie o języku polskim nie może być uznany przy przyznaniu PWZ (np. certyfiakat o ukończeniu kursu językowego z zakresu języka polskiego). Kandydaci powinni się zgłaszać do ośrodków, które będą organizować egzaminy. Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego nadaje, na drodze administracyjnej, uprawnienia do organizowania egzaminów. Według ustawy o języku polskim ośrodkiem egzaminacyjnym mogą być polskie lub zagraniczne szkoły wyższe prowadzące studia w zakresie filologii polskiej oraz polskie lub zagraniczne placówki, które od co najmniej trzech lat prowadzą zajęcia dydaktyczne z języka polskiego jako obcego lub inne zajęcia w języku

polskim. Aktualna lista ośrodków i terminów przeprowadzania egzaminów dostępna jest na stronie internetowej www.certyfikatpolski.pl

8. Na jakim poziomie biegłości językowej pielęgniarka będąca cudzoziemcem powinna zdać egzamin z języka polskiego w celu uzyskania urzędowego poświadczenia znajomości języka polskiego jako obcego?

Należy wskazać, iż niestety obowiązujące przepisy prawa nie regulują kwestii na jakim poziomie biegłości językowej pielęgniarka będąca cudzoziemcem powinna zdać egzamin z języka polskiego jako obcego w celu uzyskania urzędowego poświadczenia znajomości języka polskiego (certyfikatu znajomości języka polskiego).

Przepisy ustawy z dnia 7 października 1999 r. o języku polskim (j.t. Dz. U. z 2011 r. Nr 43 poz. 224 ze zm.) przewidują jedynie, że poziom biegłości językowej określa się zgodnie z poziomem zdanego egzaminu. To osoba przystępująca do egzaminu wybiera określony poziom biegłości językowej na którym chce zdawać egzamin ze znajomości języka polskiego. Według naszej wiedzy Państwowa Komisja do spraw Poświadczania Znajomości Języka Polskiego wskazała, iż najbliższe egzaminy z języka polskiego będą przeprowadzane na poziomie B1, B2 i C1. Dane kontaktowe do Komisji dostępne są na stronie <http://www.certyfikatpolski.pl/pl/> Proszę wskazywać cudzoziemcom ww. adres www.

9. Czy osoba mająca Kartę Polaka podlega przepisom art. 35 i 36 ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej?

Tak, posiadanie Karty Polaka nie oznacza, iż osoba taka jest obywatelem polskim. Osoba taka przy przyznaniu PWZ jest traktowana jako cudzoziemiec i podlega przepisom art. 35 i 36 ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej

Opracowanie:

Przemysław Ośka

Naczelna Izba Pielęgniarek i Położnych